

застосування отриманих знань при професійному, академічному та міжособистісному спілкуванні з носіями мови.

І.А. Щербакова в книзі «Кіно в навчанні іноземним мовам» стверджує: «повсякденний педагогічний досвід застосування відеоматеріалів говорить про те, що відео, будучи досить інтенсивним зовнішнім подразником, викликає продуктивну умовно-рефлекторну діяльність і, отже, є потужним і ефективним засобом, сприяючим швидшому та якісному придбання знань і навичок» [3, с. 23].

Отже, перегляд відеоматеріалів у процесі навчання пропонує великі можливості для розвитку умінь і навичок в усіх видах мовленнєвої діяльності, відеоматеріали надають навчальному процесу максимальну комунікативну спрямованість, крім того, це один з найприємніших способів вивчення англійської мови і формування аудитивної компетенції учнів. Відеоматеріал, відповідний навчальній програмі, економить час, допомагає викладачеві глибше і зрозуміліше викладати матеріал, більш активно зацікавлювати студентів об'єктом досліджуваного питання, спонукаючи їх до подальшої самостійної роботи.

Список використаних джерел:

1. Жоглина Г. Г. Развитие умений коммуникативной компетенции на основе использования аутентичных видеодокументов (французский язык, языковой вуз): Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Пятигорск, 1998. – С. 67.
2. Терехов И. В. Изучение речевого поведения носителей языка на материале современного британского кино: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Тамбов, 2011. – С. 10.
3. Щербакова И. А. Кино в обучении иностранным языкам. – Минск, 1984. – С. 23.
4. Willis D. The potentials and limitations of Video // Video-applications in ELT. Oxford: Pergamon Press, 1983. – P. 17

Михайленко О.А.

аспірант,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ПОНЯТТЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ СТРАТЕГІЇ ЯК СКЛАДОВОЇ СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

Дослідженню стратегій перекладу, їх характеристики, методів та способів перекладу присвячували свої праці багато лінгвістів, серед яких Алексєєва І.С., Виноградов В.С., Ілюхин В.М., Комісаров В.Н., Нелюбин Л.Л., Рецкер Я.І., Сдобніков В.В., Швейцер А.Д., Chesterman A., Lorsch W., Venuti L. Проте, хоч цей напрям досліджень постійно розвивається, але

немає однаковості в інтерпретації поняття «перекладацькі стратегії». Саме потреба у конкретизації його визначення та недослідженість певних аспектів і зумовлює актуальність нашого дослідження.

Розглядати стратегічну компетенцію, при формуванні її у майбутніх перекладачів, на нашу думку варто як невід'ємну складову перекладацької компетенції. У свою чергу, перекладацька компетенція об'єднує як рецептивну компетенцію розуміння, так і продуктивну компетенцію формулювання; життєвий досвід перекладача; ідіоматичне володіння мовою перекладу: осмислення тексту, який перекладається; вибір та втілення стратегії перекладу; визначення функціональної перспективи висловлювання, що спрямоване на адекватну передачу комунікативного наміру й достатній ступінь комунікативної ефективності. Перекладацька компетенція включає особливе «перекладацьке» володіння двома мовами; здатність до «перекладацької» інтерпретації вихідного тексту; володіння технологією перекладу; знання норм даного стилю і жанру тексту; знання перекладацьких норм, що визначають стратегії мови перекладу; певний мінімум фонових знань [2, с. 243-244]. Саме ці чинники впливають на формування та зміст поняття перекладацької стратегії.

Перекладацька стратегія – програма перекладацьких дій [5]; метод виконання перекладацького завдання, що полягає в адекватній передачі з іноземної мови на мову перекладу комунікативної інтенції відправника, з урахуванням культурологічних та особистісних особливостей оратора, базового рівня, мовної надкатегорії та підкатегорії [1]. Стратегія перекладу – це програма здійснення перекладацької діяльності, що формується на основі загального підходу перекладача до виконання перекладу в умовах певної комунікативної ситуації двомовної комунікації, яка визначається специфічними особливостями цієї ситуації і метою перекладу, а також визначає характер професійної поведінки перекладача в рамках певної комунікативної ситуації [3, с. 172].

Т.В. Пастрик виділяє три групи перекладацьких стратегій: 1) конативні стратегії, які виражають спрямованість на адресата взаємодії з урахуванням змісту та функцій спілкування і спрямовані на визначення смислового наповнення вихідного тексту та здійснення впливу на читачів тексту перекладу, задуманого автором оригіналу; 2) особистісні перекладацькі стратегії – закономірності когнітивної обробки інформації (сприймання, інтерпретація та породження), які визначаються рисами характеру перекладача; 3) когнітивно-лінгвістичні стратегії ґрунтуються на лінгвістичних та текстових знаннях перекладача: знання про когнітивну, емоційну, естетичну інформацію та особливості її вербалізації.

Е.Г. Поломских та В.В. Барсукова виділяють чотири етапи стратегії при роботі з перекладом: 1. Орієнтаційно-аналітичний етап: знайомство з оригіналом, його прочитання і розуміння, його змістовий і лінгвістичний аналіз, збір зовнішніх даних про текст. 2. Етап планування перекладацької

діяльності та імовірного прогнозування результатів перекладу. 3. Операційний етап: безпосереднє здійснення перекладу. 4. Етап контролю та оцінки: редагування перекладу і його прагматична адаптація до умов існування в культурі, яка приймає [4, с. 8].

Висновок. Отже, аналіз наукових джерел, присвячених поняттю перекладацької стратегії, дав можливість визначити, що перекладацька стратегія інтерпретується як шлях досягнення певних перекладацьких цілей, які ставить перед собою перекладач. Перекладацьку стратегію розглядають як процесуальне явище: етапи та способи діяльності перекладача у вирішенні конкретних завдань перекладу для досягнення основної мети – створення тексту оригіналу, який зберігає функціональні домінанти тексту оригіналу, які вважаються критерієм еквівалентності перекладу.

Перекладацькою стратегією пропонуємо називати етапи та способи діяльності перекладача, алгоритми перекладацьких дій, спрямовані на розв'язання локальних та глобальних проблем перекладу тексту задля досягнення певних перекладацьких цілей, а саме – створення тексту перекладу, еквівалентного в комунікативно-прагматичному плані тексту оригіналу.

Список використаних джерел:

1. Илюхин В. М. Стратегии в синхронном переводе: на материале англо-русских и русско-английских комбинаций перевода: дис. ... канд. филол. наук / В. М. Илюхин. – М.: Моск. лингв. ун-т, 2000. – 206 с.
2. Нелюбин Л.Л. Толковый переводоведческий словарь / Л.Л. Нелюбин. – 3-е изд., перераб. – М.: Флинта: Наука, 2003. – 320 с.
3. Сдобников В. В. Стратегия перевода: общее определение // Вестник Иркутского государственного лингвистического университета. – Выпуск № 1 / 2011. – С. 166-172.
4. Стратегии перевода (теоретические основы модуля): учебный модуль для слушателей специальности «Переводчик в сфере профессиональной коммуникации» / сост. Е.Г. Поломских, В.В. Барсукова; Перм. ун-т. – Пермь, 2009. – 255 с.
5. Швейцер А.Д. Теория перевода: Статус, проблемы, аспекты. – М.: Наука, 1988. – 215 с.